

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat de, bij besluit van den Heer Gouverneur der Provincie *Groningen* van den 13 April 1838, no. 23, gearresteerde en executoir verklaarde 8ste suppletoire kohier voor de belasting op het personeel voor het dienstjaar 1838, aan den Ontvanger der Directe Belastingen in deze Gemeente ter invordering is overgegeven, alsmede dat de Reclames, wegens den aanslag in voorgemeld Kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer aankondiging, zullen moeten worden ingediend aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie van Controle. Voorts, dat binnen denzelfden termijn van drie maanden moeten worden ingediend de zoodanige reclamatien, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of missellingen in de Schattingen of Tellingen op hunne aanvraag gedaan, of ook het herstel van fouten in hunne eigene aangifte plaats hebbende, hoedanige reclamatien eveneens door tusschenkomst van den Heer Controleur kunnen worden ingediend, doch naar het voorschrift van art. 34, § 3, der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan zijne Excellentie den Minister van Financien, en niet aan Heeren Gedeputeerde Staten, hetgeen bij deze aan de belastingsschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stipdelijk te houden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 19 April 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDERINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad *Groningen*: J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, ontvangen hebbende eene aanschrijving van den Heer Gouverneur dezer Provincie, gedagteekend den 9 April 1838, no. 3, brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat ter Stads Secretarij van HEDEN af tot den 15 Mei aanstaande, ter TEKENING voorligt, eene INSCRIFTIJNINGS-LIJST, voor het te *Vlissingen* oprigten van een gegoten IJzeren Standbeeld van den beroemden Nederlandschen Zeeheld, den Admiraal MICHEL ADRIAANSZON DE RIJTER, ondernomen wordende door het Departement *Vlissingen*, der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen.

Burgemeester en Wethouders zullen niet noodig hebben deze onderneming aan te bevelen, daar HED. niet twijfelen, of dezelve zal zoo hier, als elders in Nederland, de meeste deelneming ontmoeten. — Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 19 April 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDERINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad *Groningen*: J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* verwittigen de belanghebbenden, welke met of zonder KRAAM tot NEGOTIE op de aanstaande MEI-KERMIS begeeren voor te staan, dat zij zich hebben te verwoegen op het Raadhuis, ter Registratie, op DINGSdag, den 24 April 1838, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren; terwijl bij de Registratie het verschuldigde Stede- en Waakgeld terstond moet worden betaald.

GRIEKENLAND.

ATHENE den 27 Maart.

Met de heden van hier vertrokken stoomboot verlaat de heer von *Rudhart* benevens zijn gezin het Grieksche land. De Koning arbeidt thans, na volbrachte verpoozingsreis, met nieuwen ijver van den vroegen morgen tot den laten avond. De bezoldingen van alle ambtenaren, zoowel burgerlijke als militaire, zullen 15 ten honderd verminderd worden.

ITALIE.

PALERMO den 15 Maart.

In Mezzojufo zijn door eene aardverzinking 120 huizen vernield; in San Giuseppe Helle Mortelle, ongeveer 18 mijlen van deze stad, verwoestte een tweede dergelijk verschijnsel 4 gedeelten van de zich aldaar bevindende stad, inwoners, ongeveer 5000 in getal, hebben naauwelijks tijd gehad, om, met achterlating van have en goed, te kunnen ontvlugten; de schade is allerbelangrijkst, alleen van wijn rekent men, dat 20,000 vaten daarbij verloren zijn gegaan.

NAPELS den 31 Maart.

Voor vijf dagen werd te Sorrento een driemast van stapel gelaten. De kapitein en de gezamenlijke manschap, benevens de eigenaar van het schip begaven zich dien zelfden avond aan boord, om hetzelfde herwaarts te voeren, alwaar het zoude uitgerust worden en eene lading innemen. In dien nacht verhiel zich een hevige storm, welke waarschijnlijk het vaartuig in zee heeft gevoerd; want tot heden is men zonder bericht van hetzelfde, en niemand weet, wat van schip en manschap is geworden. Het ergste daarvan is, dat het schip zonder ballast en de manschap zonder levensmiddelen is.

RUSLAND.

PETERSBURG den 3 April.

Door ons gezantschap te Parijs waren den Keizer verzoekschriften van uitgewekene Polen geworden, verlot vragende om terug te keeren, op grond dat zij geen deel aan den opstand genomen, en slechts als minderjarigen met hunne ouders uitgeweken waren. Daarop is thans door Z. M. beslist, dat aan degenen, die vóór hun 15de jaar uitgeweken zijn, en niet later dan een jaar na bereikte meerderjarigheid gemelde aanvraag aan Z. M. doen, de terugkeering zal vergund worden.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

KONINGSBERGEN den 4 April.

Nog bij voortdurend worden de zwaarste lasten over het toegevozen Haft naar Memel en andere streken vervoerd. De handel, die alhier meer en meer vermindert, staat thans geheel stil. De armoede in deze provincie wordt steeds drukkender. De landman kan zelfs de onontbeerlijkste levensmiddelen niet bekomen. Met niet geringe zorg ziet men aan de oevers van den Pregel en Weichsel de ijsgangen te gemoet; want eene overstroming zou de vreeslijkste verwoestingen aanrigten.

MUNCHEN den 8 April.

De kleine plaats Johannis-Kirchen, ten noordoosten van Munchen, bij Böhring gelegen, is eergisteren, ten gevolge van eenen hevigen brand, vergezeld van zware stormwinden, met uitzondering van de kerk, eene prooi der vlammen geworden, en geheel in asch g'esgd.

BERLIJN den 12 April.

Alhier is afgekondigd een kabinets-besluit des Konings, gedagteekend den 9 April, betreffende degenen, die zich schuldig maken aan de geheime verbreiding van aankondigingen van buitenlandsche geestelijke overheden en derzelver agenten. Dit besluit, hetwelk gerigt is aan de ministers van geestelijke zaken, justitie, politie, binnen- en buitenlandsche zaken, luidt als volgt:

» Uit uwe berigten van den 8 dezer heb ik gezien, dat op verscheidene plaatsen mijner Staten aankondigingen van buitenlandsche geestelijke oversten over godsdienstige en kerkelijke zaken, met voorbijgang mijner heambten, langs bedekte wegen verbreid worden. Ik gelast derhalve u, den minister van binnenlandsche zaken en van politie, om personen, die zich veroorloven zulke aankondigingen van buitenlandsche geestelijke oversten, door derzelver agenten en zaakgelastigden, aan onderdanen mijner Staten over te brengen, over te zenden, of verder te verzenden met het doel, om dezelve te verbreiden, met voorbijgang der overheden, alsmede al degenen, welke zoodanig doel door mondelinge of schriftelijke mededeeling bevorderen, overal, waar zij gevonden worden, zonder onderscheid, hetzij zij tot den geestelijken of tot den wereldlijken stand behooren en onderdanen des Rijks zijn of niet, terstond door de politie te laten gevangen nemen en, naar gelang van omstandigheden, naar eene vesting te doen zenden, onder voorbehoud van verder onderzoek en bestraffing.»

FRANKFORT den 13 April.

Het schijnt zich te bevestigen, dat de Pruisische Regering ernstige maatregelen tegen den wederspanningen aartsbisschop van Posen genomen heeft, en dat in die streken sterke gisting onder de bevolking heerscht. Naar men verhaalt, zullen Rusland en Pruisen gemeenschappelijk maatregelen nemen, om de mogelijke gevolgen hiervan, in hunne Poolische Staten, te voorkomen.

Van den 14den. Z. M. de Koning van Wurtemberg heeft, den 4 dezer, den uit Göttingen verdreven hoogleeraar *Ewald* benoemd tot gewoon hoogleeraar in de oostersche letterkunde aan de hoogeschool van Tübingen.

— Uit Milaan schrijft men, dat de verwachtingen op de bij de krooning des

Keizers te ontwikkelen pracht en weeldepraal zoo hoog gestegen zijn, dat reeds nu voor eene zitplaats aan een venster van een, ter aanschouwing der plegtigheid gunstig gelegen huis, 20 dukaten en daarboven als huurprijs worden betaald.

— Men meldt van den Mein, dd. 10 April, het volgende:

Naar luid van een geloofwaardig berigt, zal betrekkelijk het door Z. Nederl. M. genomen besluit, om op den grondslag van het traktaat van den 15 November 1831, wegens eene definitieve afdoening van zaken met België onderhandelingen aan te knopen, terstond na de Paasch-vacantie eene voorloopige diplomatieke mededeeling aan de Bondsvergadering worden gedaan. Lieden, die nadere kennis Linnen hebben van de dienaangaande bij het Londensche kabinet gemaakte openingen, verzekeren overigens, dat Koning *Willem* tevens ten stelligste heeft verklaard, vast besloten te hebben geene verdere inwilligingen te zullen verleenen, dan die, welke gezegd traktaat bevat. Hij zal namelijk, er gebeure wat er wil, nimmer gedoogen, dat de kracht van dit traktaat, met name de door België aan Holland te voldoende geldsommen, wegens de opgelopen achterstallen voor den interest der schuld, ook slechts de geringste vermindering ondervinde, noch dat in den vastgestelden gebiedsstand de minste verandering worde gemaakt.

GÖTTINGEN den 14 April.

De gisteren alhier plaats gehad hebbende arrestatie van een' student, *James Mautgomery Stuart*, uit Edimburgh, heeft veel opziens gebaard. Men zegt, dat hij een geschrift heeft ontworpen, waarin van den Koning van Hanover en den jongen adel met minachting wordt gewaagd, en hetzelfde door eenen onbescheiden' afschrijver heeft laten kopiëren. Al zijne papieren zijn in beslag genomen.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 13 April.

(Part. Corresp.) De laatste zamenkomst der Conferentie is geëindigd met de onderlinge afspraak, dat er geene vergadering weder zal plaats hebben, alvorens de gevolmachtigden der Noordsche hoven nadere instructien zullen ontvangen hebben. Wij hebben alzoo vooreerst geene bijeenkomst te wachten, ten ware van Nederland of België nieuwe belangrijke mededeelingen gedaan mogten worden. Van de tijdelijke scheiding der Conferentie op dien voet is aan den heer *Dedel* door lord *Palmerston* kennis gegeven, bij eene officiële nota van zeer korten inhoud, waarin hij den Nederlandschen gezant eenvoudig berigt geeft, dat de kennisgeving van de bereidheid des Konings, om de 24 art. aan te nemen, ontvangen en aan de Conferentie voorgelegd is, maar dat deze, in de verplichting, waarin sommige harer leden zich bevinden, om nieuwe instructien aan te vragen, daarop alsnog geen antwoord kan geven. — De heer *Dedel* heeft van dit stuk per post van Dingsdag avond berigt aan uw Gouvernement gedaan.

Eenige avondbladen hebben stout weg gezegd, dat lord *Palmerston* zoude geantwoord hebben, dat, voor zoo veel Engeland aanging, het voorstel des Konings der Nederlanden omtrent de 24 artikelen niet konde worden aangenomen; maar, uit goede bronnen weet ik, dat de nota van lord *Palmerston*, wat men er hier of bij u te Lande van moge zeggen, niets anders behelst, dan hetgene ik u hierboven gezegd heb, en dat daarin zelfs geene letter voorkomt, waaruit men zoude kunnen afleiden, hoe de Conferentie gezind, en welk eind-antwoord van haar te wachten is. De behandeling der zaak is nu voor ten minste eene maand geschorst, en dat mistel zal, voor Nederland, welk, niet te vergeten, dat, tusschen Nederland en vijandschap in de Conferentie te duchten heeft, het niet is die van het intrigerende België, ook niet die van het dreigende Frankrijk (in weerwil van hetgeen het ministerie deswege onlangs heeft gezegd), en zelfs niet die van de staatkundige partij in Engeland, welke door het bestaande Engelsche ministerie wordt vertegenwoordigd (want deze doobert te veel tusschen eigenbelang en liberaliteit, om eenen bepaalden wil te hebben); maar dat het is de vijandschap van lord *Palmerston*, wiens staatkunde, gelijk die van al zijne voorgangers, de eenvoudige, doch voor u noodlottige strekking heeft, om Nederland klein te maken. Ongetwijfeld zal het Nederlandsche Gouvernement zich dengegeven' tijd ten nutte maken, om, zoo mogelijk, vijanden in vrienden te herscheppen, of althans het gewigt in de schaal der vriendschap, naar evenredigheid van dat in de tegenovergestelde schaal, te vermeerderen. Men heeft hier nog altijd hooge gedachten van de staatkundige bekwaamheden dergenen, die het kleine plekje gronds regeren, hetwelk eenmaal zulk eenen grootschen rang onder de Europeesche magten heeft bekleed; en, ofschoon het geene legers of vloten meer te veld of in zee kan brengen, tegen de kolossale krachten bestand, welke het meerder staatkundig gewigt van andere landen thans verzekeren, het bezit evenwel nog middelen genoeg, om zich gevreesd, en ook om zich bemind te maken.

— De uitgestrekte gebouwen, behoorende tot de spinnerij van den heer *Jacob Bricht*, te Rochdale, zijn eene prooi der vlammen geworden. Dezelve was eerst onlangs opgerigt en bestond op eene groote schaal. Een aantal werklieden is daardoor buiten middel van bestaan.

— De stedelijke raad van Washington heeft den Napelschen beeldhouwer *Persico* de vervaardiging opgedragen van het standbeeld van *Christophorus Columbus*, hetwelk op het groote plein te Washington tegenover het kapitol moet prijken. Het beeld moet *Columbus* voorstellen op het oogenblik, dat hij aan Europa de ontdekking der nieuwe wereld aankondigt.

Van den 15den. Het volgende is het formulier der geestelijke huldiging bij de krooning van eenen Souverein van Engeland, zoo als de aartsbisschop van Canterbury, geknielend voor de Koningin, dezelve bij de eerlang plaats te grijpen krooningsplegtigheid zal uitspreken: » Ik zweer trouw, gehoorzaamheid en waarheid aan onze Souvereine en aan uwe erfgenamen, Koningin van Groot-Brittanje, en beloof getrouwelijk het domein te bedienen, hetwelk ik verklaar, krachtens de kerkelijke regten, van U te ontvangen.

Na dus gesproken te hebben, zal de aartsbisschop de linkerwang der Koningin kussen en zich verwijderen. Al de prelaten van Engeland zullen op hunne beurt het huldigungsformulier uitspreken, en den kus geven. Op de bisschoppen zullen de prinsen van den bloede volgen. Als de koning van Hanover goed vindt zijn regt uit te oefenen, is hij het, die geknielend het formulier der wereldlijke huldiging zal uitspreken, het volgende bevattende: » Ik word uwen leenman in geloof, waarheid, en godsdienst, en beloof in het bestrijden uwer vijanden te sterven. Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig! » Daarop zal hij met de regterhand de kroon aanraken, en de linkerwang der Koningin kussen. Na de prinsen van den bloede, zullen al de wereldlijke lords den eed en den kus herhalen. De Koningin zal het vermaak genieten van op dien dag zeshonderd tweëndertig malen gekust te worden; gelukkig nog indien zij er daarmede afkomt, en niet ook de 658 leden van het Huis der Gemeenten, krachtens de reform, op hetzelfde voorrecht aanspraak maken.

— In een onzer dagbladen leest men:

Een der tijgers van de menagerie der *Zoological Gardens* was sedert eenige dagen eenigzins ongesteld; men onderzocht zijne tanden, en vond er eene bedorven. Het dier leed aan tandpijn. Maar hoe de tand uit te trekken? Men kwam op den volgende inval: een der oppassers trad het hok van den tijger binnen, en trachtte het dier spelende bezig te houden, terwijl men behendig hetzelfde in eenen grooten zak besloot, waarin men een gat had gemaakt, waardoor de tijger zijnen kop konde steken; de oppasser sperde hem toen den muil open, en, eene groote knijptang uit zijnen zak balende, greep hij daarmede de pijnlijke tand aan. Op dit oogenblik werd het dier woedend, en men zag, hoe hij binnen den zak zijne vervaarlijk groote klauwen uitstreekte. De oppasser en zijne beide medehelpers hadden al hunne kracht nodig, om hem in bedwang te houden. Met eenen vluggen handdraai wist echter de oppasser de bedorvene tand uit te trekken, en nu vertoonde hij dezelve in zegepraalende houding aan de omstanders. Zoude deze tijger wel zoo dankbaar zijn geweest als de leeuw van *Androcles*?

FRANKRIJK.

PARIJS den 14 April.

In de politieke salons spreekt men van eene in het kabinet te brengen wijziging; volgens de geruchten, zal de heer *Lamartine* minister van eeredienst, de heer *Barthe* alleen minister van justitie, de heer *Cunin-Gridaine* minister van koophandel en de heer *Martijn du Nord* minister van openbare werken zijn.

Van den 15den. Men verzekert, dat de Koning in den loop van den aanstaanden zomer eene reis in het zuidwesten van Frankrijk zal doen, en dat hij de provinciën zal doortrekken, welke hij nog sedert zijne komst tot den troon niet bezocht heeft. Z. M. zal zich eerst naar Bordeaux, en van daar naar Bayonne en Pau begeven.

— Volgens de *Abeille du Nord*, zou de gezant der Porte, *Reschid*-pacha, in last hebben, om de ontruiming van Algiers en overgave dier kolonie aan de Porte van Frankrijk te vorderen, of de betaling van eene aanzienlijke som gelds, tot schade-loosstelling voor het verlies van het grondgebied van Algiers, hetwelk in het laatste geval alsdan een wettigen eigendom van Frankrijk zoude worden. *Reschid*-pacha zal Parijs niet verlaten, voordat hij op een dezer voorstellen een toestemmend antwoord zal ontvangen hebben. De gezant zoude door de meerderheid der Europeesche gezanten in dezelve ondersteund worden. — *Reschid*-pacha zal den Koning van Napels en den Paus bezoeken, alsmede de handelsbelangen der Porte met *Sardinië* regelen.

Van den 16den. Er is hier een gerucht in omloop van het bestaan van een ontwerp, om in Afrika een vice-koninkrijk, ter gunste van den hertog van *Nemours*, op te rigten. Reeds doodverft men de personen, welke tot de hooge posten zouden benoemd worden. De heer *Laurence* zoude met het bestuur van binnenlandsche zaken, de heer *Beranger* met dat van justitie, en de heer *Haze* met dat van oorlog belast worden.

BELGIE.

BRUSSEL den 15 April.

Heden heeft het hof van assises der provincie Brabant uitspraak gedaan over de tegen den *Lynx* ingebrachte klagt, waarbij, op grond der verklaring van de jury, het gezegde hof *Charles Emanuel van den Plas* veroordeeld heeft tot 6 maanden gevangenis, 50 francs boete, ontzetting gedurende 10 jaren van zijne burgerlijke regten, volgens art. 42 van het *Code Penal*, en de kosten der procedures.

— In den *Messageur de Gand* wordt, dd. 12 dezer, gemeld: Steeds verspreidt men, volgens zoogenaamde brieven uit Petersburg, het gerucht, dat Z. M. de Keizer van Rusland ernstig ongesteld is. Wij kunnen echter verzekeren, dat de bij het Russische gezantschap ontvangene berigten in stellige tegenspraak zijn met dat, uit zekere vreemde bladen otleende gerucht, waartoe zij alleen aanleiding geven, die gaarne de snoode verlagens van hunnen staatkundigen wrok wenschten verwezenlijkt te zien.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 16 April.

De generaal-majoor *Verveer* is den 14den reeds vroegtijdig van hier naar Helvoetsluis vertrokken, ten einde zich aldaar te begeven aan boord van den koopvaarder *Rhoon en Pendrecht*. Hetzelfde schip zal, gezamenlijk met Z. M. korvet *Amphitrite* en transportschip *Merwede*, welker zeildag op den 15den was bepaald, de reis aannemen naar St. George d' Elmina, en Santa Cruz op Teneriffe aandoen. De generaal-majoor *Verveer* zal in September aanstaande, of uiterlijk October, met de *Amphitrite* in het vaderland geretourneerd zijn.

Naar men verneemt, heeft Z. M. eene algemeene inspectie e' monstering over de korpsen van alle wapenen van het leger bevolen, uitgezonderd die der schutterijen en de vrijwillige korpsen, welke thans bij het leger te velde niet aanwezig zijn. De inspectie over de troepen te velde zal een' aanvang nemen den 23 dezer, en uiterlijk den 31 Mei moeten geëindigd zijn. Met de wapenschouwing der troepen in Zeeland en der overige, niet bij het leger te velde ingedeelde troepen zal den 1 Junij een begin worden gemaakt.

— De heer *Radin Salé*, kunstschilder alhier, heeft voor rekening van het Gouvernement eene schilderij vervaardigd, om als geschenk aan het Hoofd der Ashantijnen te worden aangeboden, voorstellende de portretten van vier gemelden heer generaal-majoor, benevens van de twee jeugdige prinses, welke gemeld Opperhoofd hem heeft toevertrouwd, om alhier hunne opvoeding te genieten.

Van den 17den. Door Z. M. is eervol ontslag verleend aan den kapitein *Graveland*, gl. adjudant van den kolonel der mobiele Groningsche schutterij, van gemelde schutterij. Ook is eervol ontslagen de 2de luitenant van gemeld korps, met onbepaald verlof, van der *Hoop*, als ordonnance-officier bij den staf van de 2de brigade der reserve-divisie.

AMSTERDAM den 16 April.

Zoo men thans nader verneemt, zou de juiste dag der komst van Z. M. den Koning bepaald wezen op Maandag, den 23 dezer.

Van den 17den. Wij lezen in een der dagbladen: Op de westelijke en zuidelijke grenzen van Noord-Amerika heerscht tegenwoordig eene dodelijke en hoogst besmettelijke ziekte, die veel overeenkomst heeft met den zoogenaamden zwarten dood, die zes eeuwen geleden Europa geteisterd heeft. Voor het oogenblik bepaalt de ziekte zich tot de Indiaansche stammen, van welke zij in eenige weken tijds meer dan 33,000 slagtoffers heeft opgeëischt. De bosschen en weiden liggen overdekt met onbegravene lijken, die de lucht verder verpest. Het overbrengen der kinderpokken door koopvaardij-schepen schijnt de eerste aanleiding geweest te zijn tot de ziekte, die verder zoo verschrikkelijk geworden is.

ROTTERDAM den 16 April.

Door de correctionele regtbank alhier is, in hare zitting van den 12 dezer, de tapper *Nicolaas Kanters* veroordeeld in eene geldboete en de kosten, en hij onvernomen in eene gevangenisstraf, ter zake van het gedurende de godsdienstoefening zijne tapperij ongesloten te hebben gehouden en op de bijlart te hebben laten spelen, waartegen wordt voorzien bij art. 3 van de wet van den 1 Maart 1815.

GRONINGEN den 18 April.

Het ontwerp van het Departement Groningen der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van *Nijverheid*, om hier ter stede eene Spinschool op te rigten, die tevens tot grondslag zoude kunnen dienen voor eene meer uitgebreide werkplaats, heeft zoo veel goedkeuring en ondersteuning gevonden bij onze stadgenooten, dat de Spinschool reeds heden heeft kunnen geopend worden. Daar men meent, dat ieder leerling omstreeks in eene maand het vlasspinnen zal kunnen leeren, zal er gedurig nieuwe gelegenheid zijn, om eenige leerlingen te kunnen plaatsen, die zich daartoe kunnen aanmelden bij het lid der Directie *K. Hofkamp*, in de Broerstraat. Personen, welke worden aanbevolen door een lid der Maatschappij of door iemand, welke een of meer aandeelen heeft genomen in het fonds der school, zullen hij voorkeur geplaast worden. Men is voornemens, ook spoedig te beginnen met het leeren spinnen van heede op het groote wiel en andere nuttige werkzaamheden.

Van den 19den. Heden hadden de kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen het genoegen, de tentoonstelling van de penseel- en pennevruchten van den heer *Guyking* te bezoeken. Die heer had, even als andere kunstenaars, welke vroeger deze stad bezochten, de edelmoedigheid van dit genot gratis aan genoemde kweekelingen, die door het gemis des gehoors het genot der oogen zoo veel te dieper gevoelen, aan te bieden.

Het kabinet, in alle opzigten bewonderenswaardig, is met groote belangstelling bezigtigd, en wij twifelen niet, of de kunstenaar zal in eene stad als Groningen, die zoo vele liefhebbers der edele pennekunst telt, door een talrijk bezoek schadeloos gesteld worden voor zijne aangewende kosten.

— Op den 28 Mei aanstaande, des morgens te 10 uren, zullen de Assises in de Provinciën Groningen en Drenthe, voor het tweede vierendeel jaars, te Groningen geopend en gepresideerd worden door den heer mr. *Hugo Gevers*, Raad in het Hoog Geregtschot, te 's Gravenhage.

APPINGEDAM den 17 April.

Hier heeft dezer dagen een ongeluk plaats gehad, dat wel tot een waarschuwend voorbeeld mag worden bekend gemaakt, inzonderheid ook voor de bewoners van het land, alwaar met het leven-verwoestend gift dikwijls zoo onvoorzigtig wordt omgegaan.

In zekere huisgezin had men ergens, tot verdelging van ratten of muizen, een bord met kool, waarin *rattenkruid* was, ter nedergezet. De gewone voorzorg, om het boven het bereik van de kinderhandjes te stellen, scheen ditmaal te zijn versuimd, zoodat dit de noodlottige oorzaak is geweest, dat een lief aanvallig kindje van nauwelijks vijf jaren, natuurlijk onbekend met het verraad van een' altijd vijandigen dood, van dezen schotel des verders heeft geproofd, en ten gevolge hiervan, na een lijden van twee dagen, aan het ouderhart is ontscheurd.

VONDELS ZEGEZANG OP ONZE OVERWINNING, TEN JARE 1631 IN HET SLAAK OP DE SPAANSCH VLOOT BEVOCHTEN, OMSCHREVEN EN OPGEHELDERD.

(Vervolg en slot van het vorige Nummer.)

Na dit tot Inleiding over VONDELS Dichtstuk en deszelfs titel gezegd te hebben, laten wij het hier met onze Omschrijving (voor min geleetden) en Aanteekeningen volgen.

TRIOMFTORTS

OVER DE WEEERLAEGH DER

KONINGHLYCKE VLOTE

OP HET SLAECK.

't Gewapent Schelt ¹⁾ gingh t' zeil, met dit geschreeu:

Dat gelt, dat gelt den leeu ²⁾

Zijn hartebloet, ³⁾ zijn ziel, te vet gemest; ⁴⁾

Doorschiet hem in zijn nest.

Het wacker dier, hoe vreeslyck men riep,

Zich veinsde, als of het sliep.

De vloot, hier door gemoedicht, nader quam.

Haer draken ⁵⁾ spoghen vlam,

En zwavelvier, granaten, loot, en staal; ⁶⁾

Dies Hollants Amiraal ⁷⁾

Hem noopte, dat hy rees, getergh tot wraeck

En sloegh zijn' klau in 't Slaeck. ⁸⁾

De maen bezweem, ⁹⁾ besprengheelt van het nat,

Van brein en bloet bespat,

Verdooft van al 't gejammer en 't gekarm,

Erbarm, erbarm, erbarm.

Als XERXES, ¹⁰⁾ zonder hart, uit Grieken vloot,

Zoo viel Graef JAN in 't boot,

Met BARBANÇON. 't Was roei, eer alles blijf. ¹¹⁾

Marye, bergh ons lijf. ¹²⁾

Die roof bleef ons van schepen, volck, en schut. ¹³⁾

Al d'arbeit was onnut.

Leer, stopper, leer, hoe snel een ooghenblik

Veel jaeren smoort in 't slick.

En ghy, die hier te lant 't gewisse plet

En doemt uw eigne wet,

En rijpt, en grijpt: zie toe, zie toe, zie toe:

Rechtvaerdigh is Godts roe. ¹⁴⁾

AANTEKENINGEN.

1) 't Gewapent Schelt.] VONDEL zegt doorgaans het Schelt en niet de Schelde. — Hoog dichterlijk en met eene stoute Persoonsverbeelding wordt hier, in plaats der Spanjaards, die de Schelde afzakten, die Rivier zelve als onder zeil gaande voorgesteld. Ook in den dagelijkschen spreektrant zeggen wij zoo nog wel: de geheele Stad liep op de been, voor: al de inwoners der Stad liepen op de been. — 2) Zeil zegt VONDEL, gelijk men te schep zegt. — 3) Leeu.] In elken zegezang van VONDEL komt het denkbeldig wezen voor, dat wij in ons wapen voeren en den Hollandschen Leeuw noemen, en aan hetwelk onze Dichters allerlei menschelijke eigenschappen en handelingen toeschrijven, gelijk onze Schilders hem nu eens eene kroon op het hoofd zetten, dan een' pijlbondel in den klauw geven, dan eene banier, dan een zwaard, enz., enz. Het is dus eene zeer bekrompene kritiek, van onze Dichters te eischen, dat zij dien fabelleeuw blootelijk doen te werk gaan, als een natuurlijke leeuw doen, die zijn hoofd, zijn klauw, zijn pijlbondel, enz., als hij van nature afgezet wordt te doen, zouden dan te pas komen. Nu is het eene Poëtische fictie, waarmede Schilders en Poëten omspringen kunnen naar believen, zoo zij slechts eenigermate in het beeld blijven; b. v. den leeuw niet laten spreken, maar brullen. Ik zou, VONDEL ten leiddraad nemende (uit wien ik een aantal beschrijvingen van den Holl. leeuw heb aangeeteekend), over dit onderwerp eene geheele Verhandeling kunnen schrijven, waarvoor hier echter geene ruimte is. — 3) Den leeu zijn hartebloet,] d. i., het hartebloed des leeuws. Deze wijze van door het voornaamwoord zijn den tweeden Naamval uit te drukken, is bij VONDEL en vroegere Schrijvers, ja, volgens GRIMM, BILDERDIJK, enz., in de Duitsche talen in het algemeen, zeer gebruikelijk, en nog zegt men in den omgang wel: dat is vader zijn boek, voor: dat is vaders boek. — 4) Zijn ziel, te vet gemest;] Het woord ziel gebruikt VONDEL in allerlei beteekenissen. Ik heb er wel eene blad. vol over opgeteekend. Hier zegt het: zijn geheele bestaan, zijn geheele ziel en leven. Vet gemest is, wat wij thans vermaast van weelde zouden noemen, welk vermaast slechts eene veranderde uitspraak van vermaast, dat is overmest, te vet gemest is. Onze Republiek was in dien tijd, door den koophandel en al onze veroveringen in Oost en West, reeds tot een buitengewonen trap van bloei gestegen, en daarom schimpen hier de Spanjaards op onze weelde. — 5) Draken] zijn hier de oorlogsschepen, die VONDEL, zinspelende op de vuurspuwende draken der Grieksche fabel, dikwerf draken noemt. Zoo noemt hij eene vloot, eene zeemagt in het algemeen ook wel draak, zeedraak, b. v. de Zweedsche zeedraek licht gekropen aen weersij van den Oresont, dat is, van den Sond, I. 73. Zoo Engelsche zeedraek, I. 94. Zoo Drakennest, I. 68. — 6) Spoghen vlam, enz.] Vergelijk hier VONDELS verzen op den glorierijken slag van den ouden THOMP tegen de Engelschen in 1653, I. 64, waar hij van de Engelsche vloot, die hij onder het beeld van een zeemonster voorstelt, zingt:

Het Monster braeekte donderkloten,
Granaten, blizems, baldert, bruischt,
Bedreef gewelt met staert en pooten,
Blies rook en smook, en vlam en vier
Uit zijne kieuw en kopre keelen.

7) Hollants Amiraal.] VONDEL schrijft altijd Amiraal, zonder d in 't woord, dat ook eigenlijk de ware spelling is. WAGENAAR noemt den naam niet van hem, die de vloot kommandeerde. Ik heb er in mijn Kort Overzicht van de Geschied. der Nederl. en ook in mijne Aant. op BLAIR verkeerdelijk den grooten MAARTEN HARPERTZ ZON TRUMP voor gehouden, die op dat oogenblik, geloof ik, buiten dienst was. Volgens COMELLIJN was het de Vice-Admiraal HOLLAERT. Misschien wordt ook FREDERIK HENRIK bedoeld. — De Kolonel MAISONNEUVE had het bevel over de soldaten op onze vloot. — 8) En sloegh zijn' klau in 't Slaeck.] Vergelijk hier eene soortgelijke uitdrukking in VONDEL's Lierzang op den slag, waarin de dappere JAN VAN GALEN (wiens tombe te Amsterdam) vijftien Engelsche roefschepen op de vlugt sloeg, I. 65:

Zou de Leeu van Holland flaeuwen
Na een zeegevecht of twee,
Neen, hy slaet al weer zyn klauwen
Op de Middellantsche Zee.
Onder het Tushaensche strant
In het hart van Engeland, enz.

9) De maen bezweem.] De slag had, gelijk wij in de Inleiding zeiden, 's avonds en 's nachts plaats. Dat men van al den rook en damp, van het hoog opstuivende water, met bloed en verpletterde hersenen vermengd, schier de maan niet meer zien kon, en dat men bedwelmd en verdoofd werd door het kriegsrumoer en gekerm, is alternatuurlijk. — Hoe stout dichterlijk en hyperbolisch stelt VONDEL dit echter voor, door het zeggen: het was, alsof de maan van schrik bestierf en in zwijm viel, zoo werd zij bespat door bloed, brein en water. Fraai zingt hij in zijn hoog dichterlijk, maar eenigzins mystiek gedicht de *Kruisberg*, in een' soortgelijken trant, van het verduisteren der zon bij het bloedige sterven van CHRISTUS, I. 455:

De zon, die met haer bevende assen
Te rugge rijdt, bezwijmt en sterft,
Nu 't roozebloed Gods lèlie verft, enz.

(De lèlie is hier CHRISTUS, onschuldig en blank van ziel als eene lèlie). — 10) Als Xerxes, enz.] Vergelijk over XERXES VONDELS Poëzij, I. 74, 81, 282, enz. Men weet, dat XERXES, Koning van Perzië, met een miljoen menschen Griekenland aantaste, maar door de vrijheidminnende Grieken zoo ontvangen werd, dat hij met moeite in een vaartuig over de zeeëngte, die Europa van Azië scheide, en omtrent de Hellespont, thans de Straat der Dardanellen heet, ontsnapte. Zoo ontkwamen ook hier te naauwernood Graaf JAN VAN NASSAU en BARBANÇON, van welke twee ik hierboven in de Inleiding gesproken heb. VONDEL zinspeelt op Graaf JAN ook I. 64:

Gustaef aldus met Nassau aengespannen,
Op énen tijt vermeerstert twee graaf Jannen,
Van welken d'een, gedreven van den noot,
Tijckpoerde vlucht, en d'ander met den boot.

Ik zal die plaats uit het *Maagdenburgh* later ophelderen en in mijne Inleiding voor dat gedicht over den dertigjarigen oorlog, over den edelen Zweedschen Koning GUSTAAF ADOLF, over den wreeden TILLY, over het schrikkelijk bloedbad, in 1631 te *Maagdenburg* aangerigt, enz. breedvoerig spreken. Genoeg 't hier gezegd, dat de tweede hier genoemde Graaf JAN onze Graaf JAN VAN NASSAU is. — 11) 't Was roei, eer, enz.] Regt levendig, in plaats van: zij riepen, dat men toch roeijen zoude. Even ras en levendig luidt het, I. 80:

..... Voort, voort van hier!
Haekt af, haekt af uw ankertouwen!

waaronder men insgelijks de woorden: *zij riepen*, verstaan moet. En zoo lezen wij ook, I, 126, van de vloot, die het belegerde Leyden te hulp kwam:

Toen was 't: matrozen roeit en vreesst geen Spaansche fuicken.

12) *Marye, bergh ons lijf*. De Spanjaards hadden als Roomsche-Katholiken telkens den naam der heilige Maagd in den mond. De uitroep: MARIA! red ons! is dus zeer natuurlijk. *Lijf* is hier leven, zoo als wij nog het woord inselien bezigen in: hij heeft er het lijf bij ingeschoten. *Lijf* en *leven* zijn ook van denzelfden oorsprong. — 13) *Schut!* staat voor gescht, zoo als I. 40, I. 212, enz. — 14) *En ghy, die hier, enz.* Deze vinnige slotwoorden tegen hen, die toenmaals hier te lande, pog niet, van het vervolgen der Remonstranten en anderen rusteden, getuigen almede van die zucht tot Vrijheid en Verdraagzaamheid, welke VONDEL zoo loffelijk onderscheidde, en waarover ik in mijn Lofdicht op hem, thans bij het Koninkl. Nederl. Instituut gedrukt wordende, gezongen heb. Luidens het levensberigt van VONDEL achter zijne Poëzij, heeft hij zelf echter die vier verzen in den tweeden druk weggelaten. Anderen hebben ze in later drukken weder ingeslecht. En te regt!

Ik twijfel er niet aan, of Lezers, die gevoel voor de schoonheden der Dichtkunst hebben en zich in de eigenaardigheden onzer taal en in de rangschikking onzer woorden, zoo als zij voor tweehonderd jaren was, verplaatsen kunnen, zullen met mij van oordeel zijn, dat deze Zegezang een meesterstuk van Lyrische Poëzij is. Persoonsverbeeldingen, krachtige herhalingen, als b. v. dat: erbarm, erbarm! Hyperboles, vergelijkingen en verschillende andere rhetorische figuren maken den dichtertlijken stijl hier des te stouter en levendiger. De voor het onderwerp bijzonder gelukkig gekozen versmaat bruist als een stortvloed voort. Eene groote deugd van het stuk is ook de zelfde korthed. *Le secret d'ennuyer c'est celui de tout dire*, zegt niet ongeestig een Fransch Schrijver. Grieken en Romeinen zouden om de ellenlange Lierzangen van onzen tijd, die geregeld als eene redevoering of preek afloopen, en waaraan men onophoudelijk al weer nieuwe coupletten aanlapt, om toch regt *volledig* te zijn, wellicht gemeensnuild hebben. En zoo ook onze Vadersen. Zij braken, zegt, ik weet niet meer wie, aan veel vijanden, aan weinig woorden den hals.

NIJVERHEID.

Reeds in het jaar 1829 heeft KASTNER, in het XVII deel van zijn *Archiv für Physik und Chemie*, de aandacht van het publiek op eene andere dan de algemeen gebruikelijke wijze van bereiding der veenstoffen tot brandstof gevestigd, om dezelve namelijk door sterk persen eene hoedanigheid te doen verkrijgen, waardoor die brandstof de eigenschap aanneemt, welke dezelve geschikt maakt, om het hout en de steenkolen te kunnen vervangen. De in het voorleden jaar in Engeland met deze wijze van bereiding der veenstoffen genomen proeven hebben volkomen aan de verwachting voldaan.

Intusschen verkrijgen de brandstoffen eene dagelijks toenemende waarde, niet alleen door de zich steeds vermeerderende bevolking, en daardoor vermeerderende behoefte aan dezelve, maar vooral ook door het veelvuldig gebruik, hetwelk daarvan bij de fabrieken en verschillende middelen van vervoer gemaakt wordt. Daar nu ons vaderland eensdeels rijk is aan groote veenen, en anderdeels de voordeels fabrieken, stoomboorten, enz. benoedigde steenkolen uit het buitenland moet trekken, zoo gelooven wij, onzen landgenooten den hoofdzakelijken inhoud van een hoogstbelangrijk, in 1836 door zekeren J. A. STREIN te Neurenberg, onder den titel van *bijdrage tot de Polytechnologie van onzen tijd*, uitgegeven, en over dit ontwerp handelend werke niet te mogen onthouden. De wijze om den Turf de bovenvermelde eigenschappen te doen verkrijgen beschrijft de steller, bladz. 61 en 63, op de navolgende wijze. De versche gestoken of gebaggerde turf wordt, door middel van de Bramahsche waterdrukkers, terstond zoo dicht mogelijk in elkander gepast, en geheel van alle waterdeelen ontdaan, in dier voege, dat dezelve in eenen volkomen droogen staat en in eenen zeer kleinen omvang de pers verlaat. In dezen toestand wordt de op deze wijze bereide Turf in ovens of droogcilinders verkoold (waarbij men eene menigte van gas wint), en deselve kan dan, dewijl hij, zondereenigen onaangenaemen reuk te verspreiden, tot asch verteert, als brandstof gebezigd worden, zoo wel voor kamers, keukens, fourneusen, als voor de ketels der stoommachines, voor de smidsvuren en voor de smeltovens. Door deze wijze van bereiding verliest wel is waar de Turf, ten gevolge van het sterke drukken, een klein gedeelte van deszelfs brandstof, want de uitgeperste waterachtige zure humus is niet alleen een zeer licht brandbare stof, maar ontwikkelt, gedurende de verbranding, ook eene aanmerkelijke hitte. Maar dit verlies aan brandstof, hetwelk de turf door het persen lijdt, wordt reeds volkomen door de ongeloflijk groote hoeveelheid opgewogen, welke zoo groot is, dat zelfs onkundigen verbaast. Daarenboven is deze zure humus het middel, om op eene gemakkelijke wijze in het gebrek aan meststoffen te voorzien. Want, wanneer dezelve met kali en kalk, asch, uitveegsel en dergelijken door verdamping in humus zure zouten werd veranderd, dan zoude hij zeer gemakkelijk naar zoodanige streken, alwaar gebrek aan meststoffen bestaat, kunnen vervoerd, en met groot voordeel, niet slechts op akkers en weilanden, maar ook in tuinen, boomkweekerijen en bosschen ter bemesting kunnen gebruikt worden.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Harlingen, den 13 April, H. H. de Weerd, Jr., *Upeus*, G. A. Jonkhoff, *Zelderrust*, en W. H. Mulder, *de jonge Dirk*, alle drie van Oosterrusoer. — Te Texel, den 15 April, S. K. de Vries, *H. Z.*, van Liverpool. — den 17den, D. Spreew, *Harmonie*, en F. H. Zeijlstra, *Catharina Anna Helena*, beide van Suriname. — Te Helvoet, den 16 April, H. F. Deddes, *Alida*, van Jersey. — In het Vile, den 13 April, O. G. Bakker, *de jonge Cornelis*, van Hull. — H. H. Ebes, *het Toeval*, van Newcastle. — Te Terschelling, den 15 April, H. J. Ketelaar, *Hunse*, van Christiansand. — Te Londonderry, den 11 April, K. L. Wijkmeijer, *Gesina*, en A. W. Bakker, *Anna Harmanna*, beide van Rotterdam. — Te Newry, den 9 April, H. A. Brouwer, *Elsina Hendrika*, van Rotterdam. — Te Belfast, den 7 April, H. L. Heeres, *de Jonkv. Elisabeth*, van Rotterdam. — R. R. Sap, *de Vriendschap*, van Dordrecht. — Te Clyde, den 10 April, J. G. Postema, *Gesina*, van Rotterdam. — Te Cardiff, den 9 April, J. K. Bolhuis, *Roelina*, van Newport. — Te Northshields, den 7 April, H. P. Lukkien, *de goede Hoop*, van Rotterdam. — den 11den, C. F. Bauman, *die Hoffnung*, van Amst. — Te Leith, den 9 April, J. R. Bitter, *Daniel Marius*, van Rotterdam. — Te Hamburg, den 11 April, G. O. Bakker, *de Vr. Zwaantje*, van Rotterdam. — den 12den, A. Smil, *Trident*, van St. Thomas. — H. W. Meijer, *de Vr. Maria*, van Lissabon. — Te Christiansand, den 23 Maart, T. K. Mulder, *Margaretha*, — den 29sten, D. K. de Groot, *de Houthandel*, — K. D. de Groot, *de Vr. Antje*, — den 30sten, H. W. Lukens, *Gesina Johanna*, — H. J. Ketelaar, *Hunse*, alle vijf van Harlingen. — Te Hull, den 12 April, W. Gialts, *Tiessina*, van Dordrecht. — Te Travemünde, den 12 April, kapit. Douwes, *Ons Genoegen*, van Amsterdam. — Te Rendsburg, den 9 April, kapit. Bekkering, *Gesina*, en kapit. Zant, *Hillegina*, beide van Holland naar de Oostzee, — den 10den, kapit. Brouwer, *Harmina*, van Delfzijl naar de Oostzee, — kapit. Broekema, *Hillegina Christina*, kapit. de Jonge, *vr. Martha*, en kapit. Jonker, *vr. Barbara*, alle drie van Groningen naar de Oostzee, — kapit. Weij, *Jan en Frederika*, en kapit. Dekker, *Vriendschap*, beide van Holland naar Wismar, — kapit. Stuit, *Eendragt*, van Zwolle naar de Oostzee, — den 11den, kapit. Pronk, *Hopende Zeeman*, van Holland naar de Oostzee, — kapit. Visker, *op Hoop van Fortuin*, van Amsterdam naar Dantzig. — Te Toningen, den 9 April, kapit. Brouwer, *Harmina*, en kapit. Gust, *Hoop*, beide van Groningen naar de Oostzee, — kapit. Hazewinkel, *Annechina*, van Amsterdam naar Elbing, — den 10den, kapit. Karst, *Alida*, van Delfzijl, — den 11den, kapit. Sap, *Margaretha Everharda*, kapit. Sap, *Hendrika*, en kapit. Mandema, *Concordia*, alle drie van Amst. naar Dantzig, kapit. Botje, *Sara*, van Amst. naar Elburg, kapit. Kolder, *Eendragt*, van Delfzijl naar de Oostzee.

Vertrokken van Harlingen, den 14 April, H. J. Dekker, *de vr. Bouwina*, n. Hamb. — Van Texel, den 14 April, W. A. de Jonge, *Alida Ikina*, n. Bayonne, — J. K. de Weerd, *de Waakzaamheid*, naar Nantes, — H. L. Vos, *Reina*, en J. van Duin, *Industrie*, beide naar Liverpool, — G. J. Nieuwland, *de Hoop*, naar Londen, — W. P. Wessels, *Udonia*, naar de Oostzee, — H. A. Klein, *Angelina*, naar Libau, J. B. Mulder, *Catharina*, naar Dantzig. — Van Zoltkamp, den 8 April, J. Stuvelling, *Petronella Catharina*, J. G. Lukje, *de Liefdadigheid*, den 10den, K. J. Pronk, *Roelina*, en J. Beekman, *Cornelia*, alle vier van Groningen naar Noorwegen. — Van Bremerhaven, den 7 April, A. A. Wolkommer, *de vr. Hillegina*, naar Amsterdam. — Van Royan, den 10 April, kapit. de Jonge, *Elizabeth Alida*, kapit. Klein, *Antonius*, en kapit. Roskamp, *Antonius*, alle drie naar Amsterdam. — Van Bayonne, den 10 of 11 April, kapit. Gust, *Hendrika*, naar Bremen.

Het schip *Petrus Ludovicus*, kapt. W. J. Wilkens, van Cetta naar Koningsbergen, was den 12 April op de hoogte van Plymouth.

Te Cardiff waren den 9 April bezig met laden de schepen *Catharina Josephina*, kapt. P. J. Muntendam, en *Lucas en Wicher*, kapt. J. J. de Jonge, beide voor Amsterdam.

Te Liverpool waren den 11 April bezig met laden de schepen *Johannes*, kapt. A. Sluik, voor Stettin, *Cornelis Dasse Victor*, kapt. H. H. Bosker, voor Rotterdam.

Volgens brief van kapit. R. Tjebbes, voerende het schip *de jonge Lodewijk Anthonis*, van Amsterdam n. Suriname, in d.d. 11 April, was hij toen tusschen Wight en Portland, hebbende het eiland Wight ten N. O. van zich; na het uitzeilen was bij met harde westelijke winden tot op bovengemelde hoogte opgewerkt. Aan boord was alles wel.

Men meldt uit Schiermonnikoog, van den 14 April: In den morgen van den 13 dezer is alhier gestrand de nieuwe Engelsche brik *Choice*, gevoerd geweest door kapit. John Forster, met steenkolen van Sunderland naar Hamburg gedestineerd, waarvan de geheele equipage waarschijnlijk verongelukt is, doordien, door de aldaar gestationeerde reddingboor (welke het na 3 reizen eindelijk gelukte met veel inspanning het schip te reberfken) niemand aan boord is gevonden, en de beide sloepen op het strand aangespoeld zijn. De lading zal geheel weg zijn; men hoopte een gedeelte der Vleet te bergen; alle de aan boord zijnde papieren waren bereids geborgen.

Zoo het eene waarheid blijft, dat kunsten en wetenschappen hoe langer zoo meer eene hoogere vlugt nemen, dan ook verdient het zeldzame, verhevene Werk van den Heer J. GUIJKING, bij den Kastelein J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt, niet alleen aller bezigtiging, maar verkworrenswaardig is het verhevene der kapitale letters in verschillende karakters, het briljante koloriet en het kunstmatig Schrijfwerk, zoowel in het *Chineesch*, *Hebreeuwsch* als in *andere Talen*; het verdere, dat tot ornament behoort, en dat grootendeels almede verheven is; — dit alles te zamen genomen zal bij de beschouwing de overtuiging opleveren, wat de Kunst niet al in staat is voort te brengen en daar te stellen.

CONCERT,

in het LOKAAL der SOCIETEIT DE UITSPANNING, op ZONDAG, den 22 dezer, des avonds te 7 uren.

NB. Vervolgens, zonder verdere kennisgeving, geregeld om de VEERTIEN DAGEN CONCERT in bovengenoemd LOKAAL.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

*. Heden morgen beviel, door Gods goedheid, van eenen welgeschapenen ZOON HENRIËTTE L. GOSSCHALK, geliefde Echtgenoot van

IZAÏAK B. DE BEER,

Goud- en Zilvermid in de O. Ebbingestraat.

GRONINGEN den 15 April 1838.

Deze diene tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.

*. Heden verloorste van eene DOCHTER A. H. THEMSEN, Echtgenoot van

SCHHEEMDA

den 16 April 1838.

*. Mijne geliefde Echtgenoot D. L. L. VAN DER LOEFF werd heden door Gods goedheid voorspoedig verlost van eene welgeschapene DOCHTER.

WOMMELS den 17 April 1838.

S. F. VAN HASSELT,
Predikant.

Eenige kennisgeving.

*. Ondertrouwd:

J. H. HOLWERDA,
Theol. Dr. en Predikant te Gorinchem,
en
T. C. BERTLING.

ASSEN den 15 April 1838.

Eenige kennisgeving.

*. Heden zijn Getrouwd:

W. H. ENGELKES,
Commissionair in Gronen,
te Groningen,
en
DOETJE SMITH.

WINSCHOTEN den 17 April 1838.

*. Getrouwd:

H. HES VAN ZWERDEN
met
FREDRIKA VAN DEN BRINK,
van Brummen, in Gelderland.

ARNHEM den 18 April 1838.

*. Heden overleed aan eene tweejarige borstziekte mijn geliefde Zoon J. H. DEULING, in den ouderdom van ruim 50 jaren, in leven Kapitein ter *Kooyvaardij*. Diep bedroefd staar ik met mijne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen op het treurig overschot neder, alleen het geloof in een liefderijk God, en de hoop, hem in betere gewesten weder te vinden, doen mij mijne smart dragelijk maken, doordien ik hem eerlang in mijne hooge jaren zal volgen.

BORGER-COMPAGNIE den 15 April 1838.

ANNA HUISMAN,
Wedw. H. J. DEULING.

Eenige kennisgeving.

*. Heden behaagde het den almachtigen God, na eene ziekte van elf dagen, van ons door den dood weg te nemen onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ATTJE JANS ARKEMA, Wedw. B. MELLES, in den ouderdom van ruim 67 jaren. Diep bedroefd over het gemis van haar, die voor ons zoo dierbaar was, geven wij van dit voor ons zoo smartelijk verlies kennis aan Vrienden en Bekenden, van wier deelneming wij ons verzekerd houden.

GRONINGEN den 18 April 1838.

J. S. MELLES.

Mede namens mijne Zuster en Behuwd-Zuster.

*. Op den 16 April 1838 is tot onze bittere droefheid op het onverwachtst te *Haarlem* overleden onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Wel Eerwaarde Heer J. C. A. SANDER, Predikant bij de Evangelisch-Luthersche Gemeente aldaar.

GRONINGEN den 19 April 1838.

J. T. HÜTER.
C. P. HÜTER, geb. SANDER.

*. Een ieder, welke iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan de NALATENSCHAP van wijlen Mejuffer MARIA MAGDALENA CAMERLINGH, in leven alhier woonachtig, wordt verzocht, daarvan, binnen acht dagen na heden, op gawe te doen ten Kantore van

GRONINGEN.

Mr. H. VAN GIFFEN, Procureur.

den 19 April 1838.

*. Die nog iets te VORDEREN mogt hebben van den ondergeteekende, gelieve daarvoor Betaling te komen ontvangen vóór primo Mei e. k.

GRONINGEN den 20 April 1838.

J. BLINK, JUNIOR.
Koopman voor de Apoort.

*. Voor degenen, welke met de zaak niet onbekend zijn, en verlangende waren naar den afloop, ligt thans, met de noodige OPHELDERINGEN, bij den ondergeteekende ter lezing: het VONNIS, gewezen bij het VREDEGEREGT te GRONINGEN, d.d. 2 April 1838, tusschen MEINT EVERTS VAN DIJK, als Eischer, en den Heer ELEXANDER CATOIRE, als Gedagde, zulkende het Rekest spoedig volgen.

M. E. VAN DIJK.

NIEUWE POSTWAGEN-ONDERNEMING

tusschen Leeuwarden, Stroomos en Groningen.

Aan het REIZEND PUBLIEK wordt bekend gemaakt, dat met den 1 Mei e. k. er buiten en behalve de reeds nu bestaande MORGENDIENSTEN van Groningen naar Leeuwarden te 6 uren, en van Leeuwarden naar Groningen te 7 uren, ook DAGELIJKS een POSTWAGEN van GRONINGEN en van LEEUWARDEN op nieuw zal RIJDEN naar STROOMOS.

Van beide Steden des namiddags te 2 uren, om beiden te gelijken tijd aan te komen te Stroomos, des avonds te 5 uren.

VERTREK van Stroomos door beiden te 5½ uur, om te Leeuwarden en Groningen aan te komen des avonds te 8½ uren.

De Kantoren der Onderneming zullen zijn te Groningen bij den Heer BULSING, in den Doelen, te Leeuwarden in het Wapen van Friesland, bij C. PELLE, en te Stroomos in de Friessche Herberg, bij H. WESTRA.

E. v. d. WAL,
Ondernemer.

Op HEDEN, VRIJDAG, den 20 April,

VERVOLG der VERKOOPING van de GOEDEREN van wijlen Mevrouw VAN HEES, en wel des voormiddags te 10 uren, op de KWINTENPLAATS, van PAARDEN, RIJTOUGEN en STALGEREEDSCHAPPEN, des namiddags te 2 uren voor de Behuizing BEDDEGOEDEREN, TAPIJTEN, STAATSIEGORDIJNEN ENZ., en Zaterdag de overige HUISMEUBELN.

Op MAANDAG, den 23 April 1838,

des morgens te 10 uren, zal, voor de woning van Mejuffrouw de Wedw. J. W. TIMPE, in de Turfstorenstraat, publiek worden verkocht: Een deftige INBORED, bestaande onder anderen in FORTE-PIANO, EIKENHOUTEN BUREAUX, STAAND OORWERK, PENDULE, STOELN, TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERIEN, PORSELEIN, KOPER-, TIN- en AARDEWERK, BEDDEN met TOEBEHOOREN; voorts velerhande ORGELMAKERSGEREEDSCHAPPEN, eene aanzienlijk partij HOUT; alles breeder vermeld in eene Annonce, geplaatst in de Courant van den 30 Maart l.l. Deze Goederen kunnen des Zaturdags bevorens, van 10—12 en van 2—4 uren, worden bezigtigd. Het eerst zal worden verkocht de Inboedel.

Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

Op MAANDAG, den 23 April 1838,

des namiddags te 2 uren, zullen, voor de Behuizing, door de Weduwe ALBERT BENNINK bewoond geweest, aan het Boterdiep, te Groningen, worden verkocht: onderscheidene LOSSE GOEDEREN, bestaande in een EIKENHOUTEN KABINET, VRIESCHE KLOK, TAFELS, STOELN en andere GOEDEREN; SMIDS GEREEDSCHAPPEN, als: een BLAASBALG, AAMBEELD, BANKSCHROEFEN, SLIJPSTEEN, HAMERS, TANGEN, ENZ.; benevens MANS LIJFSTOEBOHOOREN en BEDDEGOED, ENZ. Te bezien op den Verkoopdag, van 10 tot 12 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG!

Op Donderdag, den derden Mei 1800 achtendertig, des voormiddags te tien uren, zal er, door mij ondergeteekende, Deurwaarder, voor het BOELHUIS in den Caroliweg, te Groningen, worden overgegaan tot den publieken Ge-regtelijken Verkoop van eene partij LOSSE GOEDEREN, bestaande in twee komplette GAREN-KLOPMOLENS, twee komplette GAREN-TWEERNMOLENS, WIELEN, WENTELS, HASPELS, KROONSTANGEN, een STRIJKRAAM en meer andere GARENTWEERNERSGEREEDSCHAPPEN; voorts VATEN, KISTEN, PALEN, eenige HUISMOBILIA en hatgene alsdan verder te koop zal worden gepresenteerd. Alles op gewoon krediet.

T. COPINGA,
Deurwaarder.

